

Staking bij Coberco

Voor de eerste keer plat

Tom Sniijders werkt als chauffeur bij het zuivelconcern Coberco in Arnhem, het bedrijf waarvan het personeel staakte. Ook de vestiging in Eefde lag gedurende een paar weken stil. De Coberco-directie was van plan beide vestigingen te sluiten en de productie over te brengen naar Nijkerk. De staking is voorbij, de vestiging Arnhem blijft. Tom Sniijders: 'We hebben met die staking het maximum eruit gehaald. En voor de jongens in Eefde is er een vrij goeie sociale regeling uitgekomen.'

Tom Sniijders, die bijna dertig jaar bij Coberco werkt, vertelt dat dit de eerste staking was in de geschiedenis van het bedrijf. 'Er waren onder de stakers mensen die al drie, vier keer sluitingen van Coberco-vestigingen hadden meegemaakt. Die waren eerst nog gelaten, die zeiden 'ach, het helpt toch niet'. Het hielp wel. Sniijders, die lid is van de Centrale Ondernemingsraad, verklaart de aktiebereidheid met een eenvoudig 'Voor de eerste keer was er verzet, ja, we moesten wel, we hadden niks meer te verliezen'.

In kolonne voor de staking

In een rapport van extern deskundige Lakeman was al aangegeven dat sluiting van Arnhem en Eefde niet noodzakelijk was. 'Maar directeur Mattheussens hield star en stijf vol dat de productie naar Nijkerk overgebracht moest worden. Dat werd ons in de COR-vergadering meegedeeld. Nou, toen sloeg de vlam in de pan. De maandag erop was de staking een feit'. Dat het menens werd bleek wel uit het feit dat een week tevoren al een sinjaal gegeven was door de arbeid(st)ers van het bedrijf. 'Toen hadden we een staking van 24 uur uitgeroepen als waarschuwing. Maar Mattheussens wilde kennelijk niet luisteren', aldus Sniijders. Hij vertelt van de vergaderingen die daarna gehouden werden en waar vrijwel unaniem besloten werd te vechten voor behoud van werk. 'Ik zat in het aktiecomitee en in die eerste week was het voor ons een logiese zaak dat de solidariteit georganiseerd moest worden. We besloten ook dat we

foto Chris Pennarts

de wagens die door de directie naar Nijkerk gestuurd waren, teruggehaald moesten worden. Dat is ook gebeurd. Door stakers zijn zo'n veertig wagens teruggehaald. In kolonne reden we ze naar Duiven en vandaar hebben we ze weer naar Eefde en Arnhem teruggebracht. Dat was eigenlijk een te gekke situatie, want als stakers hebben we in die dagen nog voor Coberco gewerkt ... Nou ja, wel in ons belang natuurlijk. In diezelfde week kwamen we er ook achter dat Campina in ons gebied melk leverde. Daar moesten we ook wat aan doen.'

'Ik zou het weer doen'

Sniijders vertelt dat er een delegatie van stakers naar andere vestigingen is gegaan om de solidariteit met Arnhem en Eefde te organiseren. 'In de kaasmakerij van Borculo zijn we de laatste week geweest en die is dan ook plat gegaan. Vanuit Deventer kregen we solidariteitsbetuigingen.' Tom Sniijders vindt het jammer dat verbreding van de aktie naar de andere sectoren van Coberco achterwege bleef. Minder mild oordeelt hij over sommige kollegaas die vanuit Arnhem naar Nijkerk gingen om daar te werken. 'Er zijn er bij geweest die

32 uur op hun benen hebben gestaan. Maffers. Ja, want Nijkerk draaide gewoon door. Maar het merendeel staakte. Natuurlijk. Maar toch moest je iedere dag op je tellen passen, moest je je gewicht als kaderlid van de Voedingsbond in de schaal gooien. We zijn als chauffeurs ook nog naar Ede-Riedel geweest, maar in Deventer was de solidariteit heel groot. Wat de andere vestigingen betreft, ach, de mensen daar zeiden 'bij ons zal het zo'n vaart wel niet lopen'. Tom Sniijders heeft zo z'n eigen opvattingen daarover. Hij vertelt liever over de dag na de 'nacht van Deventer', zoals hij de laatste onderhandelingen noemt. 'We begonnen om negen uur 's avonds en gingen door tot de volgende morgen halfzeven. Toen kregen we het voor elkaar: Arnhem zou niet sluiten. De onderhandelingsdelegatie is toen naar Eefde en Arnhem gereden en tegen vier uur 's middags hebben we ons allemaal weer gemeld op het werk. Dat was een goed moment. Ik weet nog goed dat ik boven in de kantine door de mensen werd bedankt, net of je het alleen gedaan had. En dat stel van kantoor dat dóór had gewerkt, op twee na ... nou, die zaten als wassen beelden aan een

tafeltje apart.'

Tom Sniijders denkt, uiteraard, nog wel terug aan die eerste staking in zijn bedrijf. 'Er waren goeie ervaringen en minder goeie, maar als ik er wéér voor stond, ik zou het weer doen. Want weet je, het gaat niet alleen om ons werk maar ook om het werk voor de generatie die na ons komt. Ook voor hen moet er werk blijven. En de staking die wij gevoerd hebben, wij, de mensen van Coberco samen met de taaie bestuurders als bijvoorbeeld Dick Heinen, Tonny Meyer, niet te vergeten de bestuurder van het CNV, Gijsen, die vaak beter was dan z'n leden ... die staking is naar mijn mening van belang geweest voor heel de nederlandse zuivelindustrie.'

Hennie Zwart